

Rok akademicki:

2014/15

Jednostka prowadząca:

Wydział Filozoficzny

Kierunek:

Filozofia

Poziom:

studia pierwszego stopnia (licencjackie), stacjonarne

Nazwa przedmiotu:

**Historia filozofii starożytnej
(History of Ancient Philosophy)**

Język:

PL

Typ przedmiotu:

Przedmiot obieralny:

nie

Rok studiów, semestr:

rok I, semestr zimowy

Wymiar:

wykład: 30 godz.

Punkty ECTS:

wykład: 3

Forma zaliczenia:

wykład: egzamin

Prowadzący:

wykład: o. dr Wojciech Gródek OFM;

Koordinator sylabusu:

o. dr Wojciech Gródek OFM

Sylabus dostępny w ramach:

- [Historia filozofii starożytnej](#) [na kierunku:] [Filozofia](#) (F), studia pierwszego stopnia (licencjackie), stacjonarne, I rok, semestr zimowy
 - [prowadzący wykład:30h/e/3ECTS]: o. dr Wojciech Gródek OFM;

Wymagania wstępne:

Brak

Cele:

1. Student powinien znać sposób myślenia poszczególnych filozofów greckich na temat natury człowieka i świata.
2. Powinien dostrzegać wpływ kultury antycznej na kształtowanie się teorii filozoficznych.

3. Powinien uzyskać świadomość wpływu sposobu rozumienia człowieka na wyjaśnianie świata zewnętrznego.

Treści kształcenia:

Treść wykładu obejmuje dzieje filozofii greckiej od jej powstania w VI wieku przed Chrystusem do neoplatonickiej myśli III wieku po Chrystusie. W ramach wykładu zostaną poruszone następujące zagadnienia:

1. Tales z Miletu i początek rozważań na temat physis.
2. Anaksymander i Anaksymenes. Określenie physis terminem apeiron.
3. Pitagoras i pitagoreizm. Wpływ Orfizmu i teoria metempsychozy. Znaczenie mneme dla teorii wieczności duszy. Liczba jako podstawa opisu rzeczywistości.
4. Ksenofanes. Wpływ rozumienia natury człowieka na myślenie o bogach. Dlaczego Ksenofanes mówi o heis theos?
5. Heraklit. Warunki prawidłowego rozumowania (sophronein). Poszukiwanie gnome.
6. Parmenides. Konsekwencje wynikające z myślenia (noein) bycia (einaí). Krytyka opinii śmiertelnych (doxa broton).
7. Szkoła eleacka. Zenon – obrona teorii Parmenidesa w kontekście wielości (polla). Melissos – to będące rozpatrywane od strony ho it
8. Empedokles – teoria korzeni wszystkiego (panton rhidzomata). Anaksagoras – Umysł (nous) i jego znaczenie dla rzeczywistości.
9. Leukip I Demokryt. Teoria atomu.
10. Sofiści. Główny nurt sofistyki. Badanie natury człowieka (poznanie). Wychowanie i retoryka.
11. Sokrates. Metoda maieutyczna i jej skuteczność. Troska o duszę.
12. Platon. Rozumienie terminów idea i eidos. Porządek noetyczny i dialektyka. Nauka o dobru (agathon) i idea tou agathou.
13. Arystoteles. Znaczenie i zakres stosowania terminu ousia w filozofii pierwszej. Eudaimonia i warunki jej osiągnięcia przez człowieka (filozofia praktyczna).
14. Pirron i sceptycyzm.
15. Poltyn. Teoria hipostazy i jej wpływ na rozumienie rzeczywistości.

Efekty kształcenia:

Wiedza:

1. Student zna podstawową terminologię filozoficzną w języku polskim i greckim - K_W02
2. posiada wiedzę z zakresu historii filozofii starożytnej Grecji, obejmującą najważniejsze teorie, stanowiska i wyraźnie określone obszary problemowe w niej występujące - K_W08

Umiejętności:

3. trafnie przywołuje w swoich argumentacjach poglądy i argumenty filozoficzne autorów greckich - K_U12

Kompetencje:

4. ma świadomość znaczenia greckiego dziedzictwa filozoficznego dla rozumienia wydarzeń społecznych i kulturalnych - K_K06

Metody i narzędzia dydaktyczne:

1. Zajęcia mają charakter wykładu.
2. Student podejmuje dyskusję na temat problemów związanych z treścią wykładu.

Sposoby sprawdzania i warunki zaliczenia:

1. Egzamin ustny
2. Wymagana znajomość treści wykładu, skryptu i lektury obowiązkowej

Lektury podstawowe:

1. Gródek W. K., Historia filozofii starożytnej – skrypt.
2. Krokiewicz A., Zarys filozofii greckiej, Warszawa 2000.

Lektury uzupełniające:

1. Gajda J., Pitagorejczycy, Warszawa 1996.
2. Gajda J., Sofiści, Warszawa 1989.
3. Krońska I., Sokrates, Warszawa 1964.
4. Krokiewicz A., Sokrates. Etyka Demokryta i hedonizm Arystypa, Warszawa 2000.
5. Kirk G. S., Raven J. E., Schofield M., Filozofia przedsokratejska, tłum. J. Lang, Warszawa – Poznań 1999.
6. Reale G. Historia filozofii starożytnej, t. I-IV, tłum. E. I. Zieliński, Lublin 1993.
7. Vernant J-P. Źródła myśli greckiej, tłum. J. Szacki, Gdańsk 1996.

Uwagi: